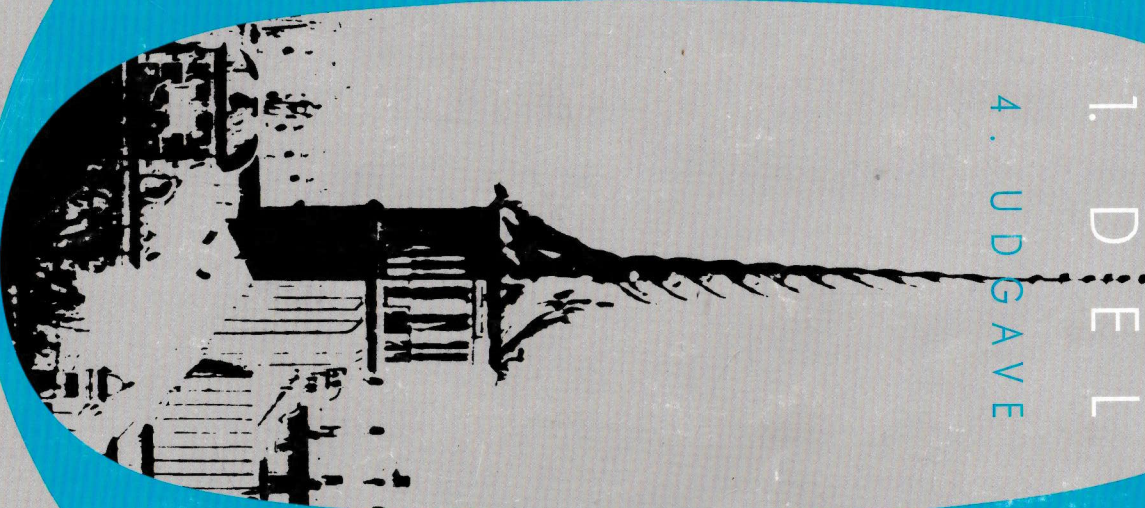

BERNHARD GOMARD
OBLIGATIONS

REMI
I. DIE L
4. UDGAVE

JURIST- OG ØKONOMFORBUNDETS FORLAG

© Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2006

Alle rettigheder forbeholdes.
Mekanisk, elektronisk, fotografisk eller anden gengivelse af
eller kopiering fra denne bog eller dele heraf
er ifølge gældende dansk lov om ophavsret ikke tilladt
uden forlagets skriftlige samtykke eller aftale med Copy-Dan.

Omslag: Morten Højmark

Tryk: Narayana Press, Gylling

Indbinding: Damm's Forlagsbogbinderi, Randers

Printed in Denmark 2006

ISBN 87-574-1231-6

Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Lyngbyvej 17

Postboks 2702

2100 København Ø

Telefon: 39 13 55 00

Telefax: 39 13 55 55

e-mail: forlag@djoeff.dk

www.djoeff-forlag.dk

Indholdsfortegnelse

AESNIT I

Kapitel 1. Grundbegreber og grundregler	1
1. Obligationsretlige skyldforhold	1
1.1. Begreberne obligationsret og formueret	1
1.2. Begreberne fordringsret og skyldforhold	5
1.3. Ensidige, gensidige og gensidigt bebyrdende skyldforhold	6
2. Fordringsret	7
2.1. Fordringsrettens indhold	7
2.2. Ydelse og præstation (levering)	9
2.3. Engangsydelser, rateydelser og vedvarende ydelser	12
2.4. Opfyldelse og misligholdelse. Tidsbundne ydelser	15
3. Opsigelse, fortrydelse, afbestilling og ophævelse	16
3.1. Opsigelse	16
3.2. Fortrydelse og afbestilling	20
3.2.1. Tilbagekaldelse, afbestilling, annulation	20
3.2.2. Prøvetid	21
3.2.3. Fortrydelsesret i forbrugeraftaler	22
3.3. Kontraktbrud (misligholdelse). Annulation og ophævelse	23
4. Kravene i kontrakten til ydelse og præstation	26
4.1. Entydige krav. Fortolkning og udfyldning af kontraktens bestemmelser	26
4.2. Kontrakter der overlader parterne en valgfrihed med hensyn til ydelse og præstation. Angivelse af spillerum	28
4.3. Alternative ydelser	30
4.4. Forpligtelser i fremmed mønt. Indeksforpligtelser	31
4.5. Speciesydelser og genussydelser	33
5. Risikobegreber	40
5.1. Risiko for ydelsen	40
5.2. Opfyldelsesforpligtelsen (ydelsesrisikoen)	43
5.3. Ejerens risiko	45

6. Hovedforpligtelser og biforpligtelser (accessoriske forpligtelser) ...	48
6.1. Biforpligtelsernes indhold og hjemmel	48
6.2. Håndhævelse af biforpligtelser	51
6.3. Biforpligtelser ved kontraheringen	53
6.4. Biforpligtelser under afviklingen af skyldforholdet	54
6.5. Biforpligtelser ved ikke-opfyldelse af hovedforpligtelser	55
6.5.1. Reglerne om påkrav (rykker) i Lejeloven og i Tinglysningsloven	55
6.5.2. Påkrav og morarenter	57
6.5.3. En almindelig grundsætning om pligt til vejledning og erindring af medkontrahenten?	58

AFSNIT. II Indholdet af hovedforpligtelsen

Kapitel 2. Risikoen for vederlag og ydelse	61
1. Køb og bytte	61
1.1. Risiko ved køb og bytte af løsøre	61
1.2. Tidspunktet for risikoens overgang efter Købeloven	69
1.2.1. Risikoovergang ved leveringen	69
1.2.2. Risikoovergang før leveringen	73
1.2.2.1. Fordringshavermora. KBL § 37	73
1.2.2.2. Afhentningskøb. KBL § 17, stk. 2	73
1.2.2.3. Særlig aftale om risikoovergangen	74
1.2.2.4. Ophævelse efter risikoovergang	76
1.3. Køb af fast ejendom	76
1.4. Risiko og forsikring	76
2. Andre kontrakttyper	78
2.1. Entreprise	78
2.2. Arbejdsaftaler	80
2.3. Kontrakter om opbevaring, bearbejdning, brug og lignende	82
2.3.1. Lejekontrakter om bolig og erhvervslokaler	82
2.3.2. Transportkontrakter	83
2.3.3. Kontrakter om forvaring m.v.	84
3. Koncentration (konkretisering) af genusforpligtelser	86
3.1. Problemstillingen	86
3.2. Binder individualisering debitor (sælger)?	87
3.3. Giver individualisering kreditor omsætningsbeskyttelse?	88
3.4. Koncentration ved bestillingskøb og entreprise	88

Kapitel 3. Tiden og stedet for opfyldelsen. Forsinkelse	91
1. Begreberne rettidig opfyldelse og forsinkelse	91
2. Tiden for opfyldelsen	91
2.1. Begreberne forfaldstid, handlingstid, frigørelsestid	91
2.2. Forfaldstidens indtræden	95
2.2.1. Erstatningskrav uden for kontraktforhold (deliktskrav)	95
2.2.2. Særligt om forsikringsydelser	96
2.2.3. Krav efter en kontrakt	97
2.2.4. Særlig om vederlaget for vedvarende ydelser	99
2.2.5. Løbedage og betalingsfrist	100
2.3. Forsinkelsens retsvirkninger	101
2.3.1. Misligholdelsesbeføjelser	101
2.3.2. Renter af pengefordringer	102
2.3.2.1. Kreditrente	102
2.3.2.2. Morarente	103
2.3.3. Særregler om periodiske ydelser	110
2.3.4. Undskyldelig forsinkelse. Vilje/evneregler. Påkrav	112
2.3.4.1. Almene regler om kontraktbrud	112
2.3.4.2. Hovedreglen om væsentlig forsinkelse og nogle særregler	114
2.4. Frigørelsestidens indtræden. Fordringshavermora	118
2.4.1. Pengefordringer	118
2.4.2. Andre fordringer end pengefordringer	121
2.4.3. Udlodning fra boer	122
3. Opfyldelsesstedet	122
3.1. Opfyldelsesstedets betydning	122
3.2. Løsørekøb. Sælgerens forpligtelse	123
3.3. Leje af løsøre	125
3.4. Pengefordringer. Betalingsmåder og betalingssted	125
3.4.1. Hovedreglen: pengeskyld er bringeskyld	125
3.4.2. Ihændehaverpapirer og lign	130
3.5. Arbejdskontrakter	131
Kapitel 4. Faktiske mangler	133
1. Mangelsbegrebet i obligationsretlige regler om mangler	133
1.1. Kravene til ydelsens faktiske egenskaber	133
1.2. Mangler og andre arter af kontraktbrud	137
1.3. Prøvelsen af, om ydelsen er mangelfri	140
1.4. Misligholdelsesbeføjelser over for faktiske mangler	141
1.5. Plan for den følgende fremstilling i kapitel 4	142

2.	Andre retsregler end mangelsreglerne af betydning for retsstillingen ved præstation af mangelfuld ydelse	143
2.1.	Regler om ugyldighed og erstatning efter deliktsregler	143
2.2.	Lovgivningen om markedsføring	147
2.3.	Lovgivning om krav til sikkerhed, kvalitet, deklaration, vejledninger og advarsler	150
2.4.	Straffelovens regler om berigelsesforbrydelser og andre straffbare formuekrænkelser	154
3.	Tidspunktet for mangelsbedømmelsen og beviset for mangel	155
3.1.	Køb og andre aftaler om enkeltstående ydelser	155
3.2.	Kontrakter om vedvarende ydelser	158
4.	Mangelsbegrebet og forudsætningslæren	159
4.1.	Forudsætningslæren og dens betydning for reglerne om mangler	159
4.2.	Forudsætningslærens betydning uden for området for mangelsreglerne	164
5.	Fortolkning og supplerende (udfyldning) af kontraktens krav til ydelsens faktiske egenskaber	166
5.1.	Oversigt	166
5.2.	Køb af løsøre	172
5.2.1.	Almindelige handelsvarer	172
5.2.2.	Andre ting solgt som nye eller kurante. Prisen	173
5.2.3.	Brugte ting og unika	174
5.2.4.	Salgsgegnstandens egnethed til købers formål og dens lovlige og sikre brugbarhed	176
5.2.4.1.	Egnethed og brugbarhed	176
5.2.4.2.	Lovlighed og sikkerhed	177
5.2.5.	Uvisse egenskaber	178
5.2.5.1.	Kunstgenstande, antikviteter og lign.	178
5.2.5.2.	Værdipapirer og fordringer	180
5.3.	Køb af fast ejendom	181
5.3.1.	Ulovbestemt ret og speciallove om køb af fast ejendom	181
5.3.2.	Normer, standarder og fejl ved fast ejendom	184
5.3.3.	Enkeltregler om mangler ved køb af fast ejendom	190
5.3.4.	Forbehold (ansvarsfraskrivelse)	195
5.3.5.	Reklamation	196
5.3.5.1.	Løsøre	196
5.3.5.2.	Fast ejendom	196

5.3.6.	Mangelskrav mod medkontrahentens leverandør og andre kontrahenter	197
5.3.6.1.	Krav fra led til led tilbage i omsætningskæden (regres)	197
5.3.6.2.	Direkte krav mod medkontrahentens medkontrahenter (»springende regres«)	198
5.3.6.3.	Direkte krav om erstatning	201
5.3.6.4.	Direkte krav på kontraktretligt grundlag	203
5.3.6.5.	Direkte krav på grundlag af garanti i tidligere led	203
5.3.6.6.	Skjulte mangler	204
5.3.6.7.	Dansk og anden nordisk lovgivning. Reklamation	206
5.4.	Andre kontrakter end køb	208
5.4.1.	Analogi fra Købeloven?	208
5.4.2.	Gaver og lån til brug	209
5.4.3.	Værksleje, bestilingskøb og kontrakter om sagkyndig bistand	209
5.4.4.	Arbejdskontrakter	213
6.	Betydningen af sælgeres og andre realdebitorers oplysninger, garantier og forbehold om ydelsens faktiske egenskaber	214
6.1.	Faktiske oplysninger og fortællinger	214
6.1.1.	Oplysning og garanti	214
6.1.2.	Oplysninger givet i god tro	216
6.2.	Garanti (tilsikring, indeståelse)	219
6.3.	Forbehold. Spillerum og tolerancer	224
6.3.1.	Forbehold om fejlen	224
6.3.2.	Spillerum og tolerancer	226
7.	Kreditors (erhververens) ret og pligt til at undersøge ydelsesgenstanden	227
7.1.	Undersøgelsespligt før kontraheringen	227
7.2.	Ret og pligt til undersøgelse efter kontraheringen	232
7.2.1.	Undersøgelsesret før betalingen	232
7.2.2.	Undersøgelsespligt efter modtagelse	233
7.3.	Krav der ikke hviler på en kontrakt mellem parterne	234
Kapitel 5. Vanhjæmmel og andre retsmangler		235
1.	Retlige krav til ydelsen	235
1.1.	Opfyldelse og retsmangler i kontrakter om overdragelse, opgivelser og personlige forpligtelser	235

1.2. Kravene til opfyldelsens retlige virkninger	237
2. Forskellige typer af retsmangler	245
2.1. Vanhjemmel	245
2.2. Begrænsning af den aftalte ret på grund af tredjemands immaterialret	246
2.3. Overdragelse af ikke eksisterende rettigheder	248
2.4. Begrænsninger i overdragerens rådighed	250
2.4.1. Privatretlige rådighedsbegrænsninger	250
2.4.2. Offentligretlige rådighedsbegrænsninger	251
3. Reklamation og forældelse	257
4. Retsmangler og forsinkelse	257
Litteraturfortegnelse	259
Domsregister	263
Lovregister	271
Stikordsregister	279

Forord

Denne 4. udgave af 1. del af Obligationsret er ført ajour og desuden er flere afsnit omskrevet eller ændret med henblik på at gøre dem lettere at læse og/eller bedre egnet til at give et korrekt og instruktivt billede af dansk ret.

Stud.jur. Christian Schjølør har ydet god hjælp med registre og korrekturlæsning.

Bernhard Gomard